

ОБЩИНА СУНГУРЛАРЕ

гр.Сунгурларе, обл.Бургас, ул."Георги Димитров" № 2
тел: 05571/5269; факс:5585; e-mail:kmetsungurlare@abv.bg

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Към касовия отчет на бюджета и сметките за средствата от ЕС към 31.12.2024г.

Отчетът за касово изпълнение на бюджета на община Сунгурларе за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. е изготвен в съответствие на Закона за публичните финанси, Закона за държавния бюджет на РБ за 2023 г. и нормативни актове издадени от МФ за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение на бюджетите, на сметките за средства на ЕС и на сметките за чужди средства към 31.12.2024 г.

Представената информация съдържа данни за изпълнението на приходите и разходите на следните отчетни групи и дейности: Отчетна група „Бюджет“, Отчетна група „Средства на Европейския съюз на бенефициенти на Кохезионния и структурните фондове към НФ, отчетна група „Други средства от ЕС“, отчетна група „Сметките за средства от ЕС – Разплащателна агенция“ и отчетна група „Други сметки и дейности“.

I.ОТЧЕТ ЗА КАСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА (Б-3)

Бюджетът на Община Сунгурларе беше приет с решение № 32/16.02.2024 г. от ОбС гр. Сунгурларе в размер на 31 241 859 лв., в т.ч.:

- Държавни дейности – 15 537 766 лв.
- Местни дейности – 15 704 093 лв.

Към 31.12.2024 г. бюджета е актуализиран в изпълнение на актове на МС по реда чл.55а и по реда на чл.111, ал.1 от Закона за публичните финанси, с размера на получени допълнителни средства под формата на трансфери и дарения, които формират уточнения годишен план на бюджета към 31.12.2024 г. на общината в размер на **40 255 062 лв.**, в т.ч:

- за делегирани от държавата дейности **19 093 803 лева;**
- за местните дейности – **20 230 331 лева;**
- За дофинансиране – **930 928 лева**

Промяната на плана се дължи на корекции по функции, отразяващи:

- Компенсации за транспорт на деца и ученици по чл.283,ал.2 от Закона за предучилищното и училищното образование;
- Средства за покриване на част от транспортните разходи за доставка на хляб в малки населени места;
- Средства за учебници;
- Допълнителни трансфери за работа с деца и ученици от уязвими групи в детските градини и училищата;
- Средства за произвеждането на избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от РБ;
- Целеви трансфери по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища;

- Средства за възстановяване на транспортните разходи на педагогическите специалисти в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и за работа с деца и ученици от уязвими групи;
- Допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии;
- Корекция във връзка с промяна на натуралните показатели за финансиране на делегираните от държавата дейности във функция „Образование“;
- Компенсации за транспорт на деца и ученици по чл.283,ал.2 от Закона за предучилищното и училищното образование;
- трансфери за неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последици от бедствия;
- трансфери за изпълнение на дейности по национални програми във функция „Образование“;
- за фактически изплатени средства за присъдена издръжка;
- Получени средства от министерства;
- Решения на ОбС – Сунгурларе;
- дарения и др.

Общото изменение на плана на бюджета към 31.12.2024 г. спрямо първоначалният план, като цяло е увеличен с 9 013 203 лв.

Общата рекапитулация на бюджета на Община Сунгурларе на приходите и разходите към 31.12.2024 г. е както следва:

Бюджет	Ут.план към 31.12.2024 г.	Отчет към 31.12.2024 г.	% на изпълнение
Приходи, помощи, дарения	4 444 435	4 320 091	97,20 %
Разходи	40 255 062	36 763 236	91,33 %
Трансфери и врем.безлихв.заеми	26 555 955	26 333 510	
Бюджетно салдо: в т.ч.: Дефицит (-) Излишък (+)	-9 259 077	- 6 135 428	
Финансиране	9 259 077	6 135 428	
Заеми от банки и др. лица	314 580	314 580	
Нето Разчети и операции	-309 885	-253 702	
Изменение на паричните средства	-9 254 382	- 6 074 550	

При уточнен план на приходи, помощи и дарения в размер на 4 444 435 лв., изпълнението към 31.12.2024 г. е 4 320 091 лв. или 97.20 %. За отчетния период бюджетното салдо е отрицателно число в размер на 6 135 428 лв., изразяващо се в разликата между приходи, разходи и трансфери. За балансиране на приходната и разходната част на бюджета с положителен знак бюджетно салдо се компенсира чрез получен краткосрочен заем от банки в страната – 1 000 000 лв.; получен дългосрочен заем от банки в страната – 900 000 лв.; погашения по краткосрочни заеми – 1 200 000 лв.; погашения по дългосрочни заеми – 385 420 лв.; събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средства ЕС в размер на(-) 253 702 лв. и с разликата на наличните парични средства в началото и в края на периода от – 6 074 550 лв.

Други показатели за финансовото състояние на общините съгласно ЗПФ

1. Съгласно чл. 130 т.2 от ЗПФ, наличните в края на годината **задължения за разходи** към средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години – не могат да надвишават **15** на сто. Съгласно § 1, т. 16 и 22 от допълнителните разпоредби на ЗПФ, **задължения за разходи** са наличните към края на съответния отчетен период парични задължения за разходи, с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии и приравнени на тях плащания, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и от общините дълг), за данъци и други публични държавни и общински вземания. Не са задължения за разходи провизиите за задължения съгласно счетоводното законодателство, приложимо за бюджетните организации, задълженията, които представляват дълг, както и поетите ангажименти за разходи. *Нови задължения за разходи* са паричните задължения за разходи, които възникват през текущата година, независимо от това дали са платени, с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии и приравнени на тях плащания, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и от общините дълг), за данъци и други публични държавни и общински вземания. Не са нови задължения за разходи провизиите за задължения съгласно счетоводното законодателство, приложимо за бюджетните организации, задълженията от предходни години, задълженията, които представляват дълг, както и поетите ангажименти за разходи.

За общината този показател към края на 2023 г. е 12,09 %, като задълженията са били 2 471 097 лв., а средногодишните разходи през последните четири години са в размер на 20 442 087 лв. В края на 2024 г. са отчетени 2 035 024 лв., в т. ч. кредитни салда по сметки: 4010 – 1 175 208.79 лв., 4897 – 3 026.75 лв. и 4971 – 856 788.02 лв. Изчисленият процент възлиза на 7.88 %.

2. Съгласно чл. 130 т.3 от ЗПФ, наличните в края на годината **поети ангажименти за разходи** по бюджета на общината не могат да надвишават **50** на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години

В § 1, т. 21 и 27 от допълнителните разпоредби на ЗПФ са определени *наличните към края на годината поети ангажименти за разходи* - всички ангажименти за разходи, независимо кога са били поети, които са останали неизпълнени/нереализирани към края на годината и подлежат на изпълнение/реализиране изцяло или частично в следващите бюджетни години и *поетите ангажименти за разходи* - клаузи на договори, разпоредби на нормативни и административни актове, съдебни и арбитражни решения, които обвързват бюджетните организации с бъдещи плащания за разходи и/или нови задължения за разходи с определена стойност, с изключение на разходите за персонал, пенсии и приравнени на тях плащания, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и общините дълг), както и разходите за данъци и други публични държавни и общински вземания.

При изчисляване на показателя „Налични към края на годината поети ангажименти за разходи“ се взема крайното салдо на сметка 9200 от отчетна група „Бюджет“ от оборотната ведомост на общината, като за ангажиментите за разходи по сключени договори от общината през периода 2020 – 2023 г. за извършвани услуги по чл. 62 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) и за сметка на трансферите от централния бюджет по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „г“ от ЗПФ не се прилага ограничението по чл. 94, ал. 3, т. 2 от ЗПФ.

За 2023 г. са отчетени 18,32 % при размер на поетите ангажменти 3 743 974 лв., изчислен след като са приспаднати сключените от общината договори през периода 2020-2023 г. за сметка на трансфери от централния бюджет по чл.52, ал.1 т.1 буква „г“ от ЗПФ в размер на 7 081 908 лв., в т. ч. 5 331 458.73 лв. за път Съединение и 1 550 449.60 лв. за Детска градина с. Грозден.

За 2024 г. са отчетени 20,1 % при размер на поетите ангажменти 5 193 136 лв., изчислен след като са приспаднати сключените от общината договори през периода 2021-2024 г. за сметка на трансфери от централния бюджет по чл.52, ал.1 т.1 буква „г“ от ЗПФ в размер на 11 803 648 лв.

3. Съгласно чл. 130 т.4 от ЗПФ, наличните в края на годината **просрочени задължения** по бюджета на общината не могат да надвишават **5** на сто от отчетените разходи за последната година. Наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината са отчетените от общината просрочени задължения в Раздел 9 – Задбалансови сметки от 9921 до 9929 от оборотната ведомост на общината, отчетна група „Бюджет“ за съответния период.

Общо просрочените задължения в края на 2023 г. са в размер на 994 928 лв. или 3,4 %. Размерът на просрочените задължения в края на 2024 г. по сметка 9923 е 861 723.67 лв., което е 2.35 %.

4. Съгласно чл. 130 т.5 от ЗПФ, бюджетното салдо да не е отрицателна величина за всяка една от трите години. За общината този показател е както следва: за 2022 г. 5 115 503 лв., за 2023 г. -109 071 лв. и за 2024 г. -6 135 428 лв.

5. Съгласно чл. 130 т.6 от ЗПФ, осредненото равнище на събираемост на данъка върху недвижимите имоти и данъка за превозните средства следва да е над средната събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година. За 2023 г. събираемост на двата данъка за общината е 74,70 %, което е под средната събираемост на двата данъка за всички общини 75,35 %. За 2024 г. към настоящия момент нямаме данни за средната събираемост на двата данъка за всички общини.

I. ПРИХОДИ

Уточнения план на приходите към 31.12.2024 г. е в размер на 40 255 062 лв., а отчетът възлиза на 36 763 236 лв. Отчетените приходи за държавна дейност са на стойност 16 542 288 лв. и за местна отговорност – 20 220 948 лв. или разпределението между приходите с държавен характер и приходи за финансиране на местни дейности е 45 %:55 %. Изпълнението спрямо плана е съответно 87% и 96%.

1.1. ОТЧЕТ НА ПРИХОДИТЕ ЗА ДЕЛЕГИРАНИ ОТ ДЪРЖАВАТА ДЕЙНОСТИ

Уточнения план на приходите към 31.12.2024 г. е в размер на 19 093 803 лв., а отчетът на приходите възлиза на 16 542 288 лв.

Отчетените приходи от делегирана държавна дейност включват: неданъчни приходи 154 713 лв.; трансферни операции – 26 333 510 лв., в т.ч.: взаимоотношения с ЦБ 16 858 864 лв.; трансфери получени от министерства и ведомства – 803 794 лв.;

временни безлихвени заеми в размер на 225 лв.; предоставено съфинансиране – 2 907 лв.; събрани средства и извършени плащания за сметки от СЕС – 29 401 лв. и финансиране на бюджетното салдо отразено с отрицателен знак в бюджета в размер на 1 275 083 лв.

Неданъчни приходи – 154 713 лв.

§24-00 Приходи и доходи от собственост – 10 402 лв.

- нетни приходи от продажба на услуги-2 520 лв.
- приходи от наеми на имущество-600 лв.
- приходи от наеми на земя- 7 282 лв.

§36-19 Други неданъчни приходи – 122 766 лв.

§37-00 Внесени ДДС и др. данъци върху продажбите (-) 355

- внесен данък върху приходите от стопанска дейност (-)355 лв.

§45-00 Помощи и дарения от страната – 21 900 лв.

Взаимоотношения с Централния бюджет –16 858 864 лв.

- ✓ Обща субсидия § 31-11 – 15 395 572 лв.
- ✓ Трансфери за други целеви разходи § 31-18 – 1 132 292 лв.
- ✓ Целеви трансфер от ЦБ за транспорт § 31-28 – 336 556 лв.
- ✓ Възстановени трансфери за ЦБ - /-/ 5 556 лв.

Трансфери между бюджети – 802 728 лв.

- ✓ Трансфери от МТСП по Програма „Лична помощ“– 711 355 лв.
- ✓ ЦИК – 86 лв. за избори;
- ✓ МОН – трансфер за Национално състезание по безопасност на движението -4337 лв., предназначени за СУ „Христо Ботев“ Сунгурларе и спрени помощи – 4376 лв.
- ✓ Трансфери от МТСП по Програми за осигуряване на заетост – 82 574 лв.

Трансфери между бюджети и сметките за средства от ЕС – (-)2 907 лв. съфинансиране по проект в СУ „Христо Ботев“ Сунгурларе.

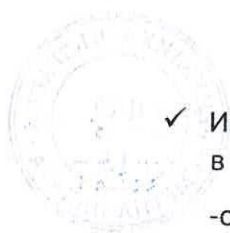
Трансфери между бюджети – ПУДООС – 3 748 лв. по проект „ЧОС“ за ДГ „Славейче“ с. Чубра.

Временни безлихвени заеми – 225 лв., отчетени в СУ „Христо Ботев“ Сунгурларе по проекти.

Бюджетно салдо: 1 275 083 лв.

Финансиране на дефицита/излишъка: /-/ 1 275 083 лв. За отчетния период Бюджетното салдо е положителна число и се компенсира от операции със следните финансови операции по активи и пасиви:

- ✓ Събрани средства и извършени плащания от/за сметка на ЕС 66 063 лв.

✓ Изменение на наличните средства в началото и в края на периода (-) 357 534 лв., в т.ч.:

- остатък в левове по сметки от предходния период – 1 299 897 лв.
- остатък по валутни сметки от предходния период – 18 993 лв.
- наличност в левове по сметки в края на периода – (-) 2 574 184 лв.
- наличност по валутни сметки в края на периода - /- / 48 350 лв.

1.2. ОТЧЕТ НА ПРИХОДИТЕ ЗА МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ

Приходите от местна отговорност представляват сбор от приходи от помощи и дарения, трансфери и временни безлихвени заеми. По отчетни данни приходите от помощи и дарения възлизат на 4 139 585 лв., приходите от трансфери са в размер 8 968 840 лв. и временни безлихвени заеми отразени в отчета със знак минус са 298 988 лв.

Приходите от помощи и дарения /собствени приходи/ включват данъчни приходи, други приходи и помощи и дарения от страната и чужбина. Изпълнението на отделните видове приходи е както следва:

Показатели	Отчет 31.12.23г.	Ут.план 31.12.24г.	Отчет 31.12.24г.	Изпълнение спрямо год.план		Изпълнение спрямо 31.12.2023г.	
					%		%
Данъчни приходи	861 007	981 167	997 707		101,69	136 700	115,88
Други приходи	2 882 508	3 300 100	3 137 828		95,08	255 320	108,86
Помощи и дарения	1400	4 050	4 050		100,00	2 650	289,28
Вс.собств.приходи	3 744 915	4 285 317	4 139 585		96,60	394 670	110,54

Собствените приходи спрямо годишния план са изпълнени 96,6 на сто, а спрямо предходната година е отчетено увеличение с 394 670 лв.

ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

Изпълнението на отделните видове данъци спрямо годишния план и отчета спрямо предходната година е както следва:

Данъчни приходи	Отчет 31.12.23г.	Ут.план 31.12.24г.	Отчет 31.12.24г.	Изпълнение спрямо год.план %	Изп.спрямо 31.12.2023г. %
1.Окончателен годишен патентен д-к	4 637	5 000	4 429	88,58	95,51
2.Имуществени данъци	856 370	976 167	993 278	101,75	115,99
-д-к в/у недвиж.имоти	162 011	245 000	244 277	99,70	150,78
-д-к в/у превозн.ср-ва	459 704	480 000	499 540	104,07	108,67
-д-к придобив.на имущество по дарение и възм.н-н	232 483	250 000	248 631	99,45	106,95

-туристич.д-к	2 172	1167	830	71,12	0,383
Всичко:данъчни приходи	861 007	981 167	997 707	101,69	115,88

Общото изпълнение на данъчните приходи спрямо годишния план е 101,691 %, а спрямо същия отчетен период на предходната година – 115,88 % .

ДРУГИ ПРИХОДИ – НЕДАНЪЧНИ

В „Други приходи“ се включват постъпленията от: Приходи и доходи от собственост, приходи от общински такси, глоби, санкции и наказателни лихви, Други неданъчни приходи, Внесен ДДС и други данъци върху продажбите и Постъпления от продажба на нефинансови активи.

Други приходи	Отчет 31.12.2023г.	Ут.план 31.12.24 г.	Отчет 31.12.24 г.	Изпълнение спрямо год.план %	Изп.спрямо 31.12.2023г. %
Приходи и доходи от собственост	332 099	445 000	437 591	98,34	131,77
Приходи от общински такси	638 567	810 100	779 693	96,25	122,10
Глоби, санкции и наказ.лихви	69 154	75 000	73 813	98,42	106,74
Други приходи	1 943 925	2 000 000	1 898 119	94,91	97,64
Внесен ДДС и вр.данъци в/у продажби	-199 192	- 210 000	-152 163	72,46	76,39
Постъпления от продажба на нефинанс.активи	97 955	180 000	100 775	55,99	102,88
Всичко:Други приходи	2 882 508	3 300 100	3 137 828	108,86	102,88

Изпълнението на неданъчните приходи за местни дейности спрямо бюджетния план възлиза на 108,86%, като най-нисък процент на изпълнение се отчита в приходи от продажба на нефинансови активи. Спрямо предходната година се отчитат повече приходи в размер на 255 320 лв.

По отделните **видове приходите и доходите от собственост** са както следва:

Видове приходи	Отчет 31.12.2023г.	Ут.план 31.12.24г.	Отчет 31.12.24 г.	Изпълнение спрямо год.план %	Изп.спрямо 31.12.2023 г. %
-Нетни приходи от продажба на услуги	2 712	5 000	6 346	126,92	234
-Приходи от наеми на имущество	64 896	26 000	51 630	198,58	79,56
-Приходи от наеми на земя	264 491	414 000	379 615	91,69	143,53
Вс.Приходи и доходи от собственост	332 099	445 000	437 591	98,34	131,77

Изпълнението на приходите и доходи от собственост спрямо годишния план е 98,34 %.
Спрямо предходната година изпълнението е 131,77 на сто.

Приходи от общински такси:

Приходи	Отчет 31.12.2023г.	Ут.план 31.12.24г.	Отчет 31.12.24 г.	Изпълнение спрямо год.план %	Изп.спрямо 31.12.2023 г. %
-за ползване на ДСП	143 593	160 000	125 244	78,28	87,22
-за ползване на пазари	5 800	7000	6 857	97,96	118,22
-за битови отпадъци	398 942	542 800	554 857	102,22	139,08
-за технически услуги	35 845	40 000	26 917	67,29	75,09
-за администрат.услуги	43 334	45 000	49 016	108,92	113,11
-за притежаване на куче	156	300	651	217,0	417,0
-др.общински такси	10 897	15 000	16 151	107,67	148,21
Вс.Общински такси	638 567	810 100	779 693	96,25	122,10

През отчетния период се отчита 96,25 % изпълнение на приходите от такси спрямо годишния план, а в сравнение с предходната година изпълнението е 122,10 %. Основен приходоносител в групата е *такса за битови отпадъци*, като спрямо същия отчетен период на миналата година е в повече с 155 915 лв.

Взаимоотношения с Централния бюджет – 5 351 356 лв.

- ✓ Обща изравнителна субсидия § 31-12 – 1 777 700 лв.
- ✓ Субсидия за капиталови разходи §31-13 – 1 117 212 лв.

Трансфери между бюджети – 3 618 484 лв.

- ✓ Получени трансфери от МРРБ – 3 184 042 лв.
- ✓ Трансфер от ПУДООС по проекти по ЧОС – 22 455 лв.
- ✓ Трансфер от ЦОИДУЕМ – 1 920 лв.
- ✓ Получен трансфер от МОН – 410 067 лв. за изграждане на ДГ „Зорница“ Грозден.

Временни безлихвени заеми – /-/298 988 лв.

- ✓ предоставени временни безлихвени заеми за авансово финансиране на проекти по Оперативни програми

Бюджетно салдо: /-/ 7 410 511 лв.

Бюджетното салдо по отчет за местни дейности е отрицателно число и за изравняване на приходната и разходната част на отчета с противоположен знак бюджетното салдо се финансира от:

- ✓ Заеми от банки – 314 580 лв.
- ✓ Събрани средства и извършени плащания от/за сметка на ЕС – /-/ 283 103 лв.
- ✓ Изменение на наличните средства в началото и в края на периода – 7 379 034 лв., в т.ч.:

- остатък в левове по сметки от предходния период – 7 936 331 лв.
- остатък в левове по валутни сметки от предходния период – 1 лв.
- наличност в левове по сметки в края на периода - /-/ 557 297 лв.
- наличност по валутни сметки в края на периода - /-/ 1 лв.

II. РАЗХОДИ

Уточнения план на разходите по бюджета към 31.12.2023 г. е 40 255 062 лв., а отчетът на разходи по бюджета на общината възлиза на 36 763 236 лв. с изпълнение спрямо годишния план от 91,33 %.

По икономически елементи са отчетени следните видове разходи:

Разходи по видове	Отчет 31.12.2023г.	Ут.план 31.12.24г.	Отчет 31.12.24г.	Изпълнение спрямо год.план %	Изп.спрямо 31.12.23 г.%
Заплати на персонала по трудови и служебни правоотношения	14 793 307	16 723 425	16 076 070	96,13	108,67
Издръжка	5 282 366	7 758 461	5 983 927	77,13	113,28
Разходи за лихви	32 857	165 065	165 065	100	502,37
Соц.разходи,стипендии	53 128	133 575	65 317	48,9	122,94
Субсидии	437 616	515 991	512 192	99,26	117,04
Придобиване на неф.активи	8 539 293	14 958 545	13 960 665	93,33	163,49
Всичко разходи:	29 138 567	40 255 062	36 763 236	91,33	126,17

От общо извършените разходи през отчетния период, разходите за ФРЗ и ОВ заемат 43,73 на сто от общите разходи, капиталовите разходи – 37,97 ,разходите за издръжка са 16,28 на сто .

Разпределението на разходите по дейности – държавни, местни и дофинансиране е както следва:

Дейности	Отчет 31.12.2023 г.	Бюджет 2024 г.		Изпълнение спрямо год.план %	Изп.спрямо 31.12.2023 г. %
		Ут.план	Отчет 31.12.24г.		
Разходи за държавни д-сти	14 762 336	19 093 803	16 542 288	86,64	112,06
Разходи за местни дейности	13 129 933	20 230 331	19 406 513	95,93	147,80
дофинансиране	1 246 298	930 928	814 435	87,49	65,35
Общо разходи:	29 138 567	40 255 062	36 763 236	91,33	126,17

Разпределение на отчетените разходи по функции:

НАИМЕНОВАНИЕ НА ФУНКЦИИТЕ	Отчет към 31.12.2023 г.	Отчет към 31.12.2024 г.
Ф-Я I ОБЩИ ДЪРЖАВНИ СЛУЖБИ	3 365 667	3 826 442
Общински съвет	351 259	392 093
Ф-Я II ОТБРАНА И СИГУРНОСТ	191 313	187 849
Ф-Я III ОБРАЗОВАНИЕ	10 411 188	14 514 684
Ф-Я IV ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	363 643	255 122
Ф-Я V СОЦ.ОСИГ.ПОДПОМАГАНЕ И ГРИЖИ	2 836 435	3 469 248
Ф-Я VI ЖС,БКС И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	2 667 542	4 691 783
Ф-Я VII ПОЧИВНО ДЕЛО, КУЛТУРА,РЕЛИГИОЗНИ ДЕЙНОСТИ	565 914	912 494
Ф-Я VIII ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ УСЛУГИ	8 704 008	8 733 961
Ф-Я IX РАЗХОДИ НЕКЛАСИФИЦИРАНИ В ДРУГИ ФУНКЦИИ	32 857	171 653
ВСИЧКО РАЗХОДИ	29 138 567	36 763 236

В структурата на разходите по функции, с най-голям относителен дял на разходите е функция „Образование“ – 39,48%, следвана от функция „Икономически дейности и услуги“ -23,76 %, „Общи държавни служби“ 10,41 %, функция „БКС и опазване на околната среда“ – 12,76 %, функция „Социално осигуряване и грижи“- 9,43 % и всички останали функции с общ относителен дял – 4,16 %.

III. ПРИДОБИВАНЕ НА НЕФИНАНСОВИ АКТИВИ

При планирани разходи за капиталови вложения през 2024 г. в отчетна група „Бюджет“ 14 958 545 лв., извършените капиталови разходи са в размер на 13 960 665 лв. с изпълнение от 93,33 на сто.

Изпълнението е следното:

§	Придобиване на нефинансови активи	Ут.План 31.12.2024 г.	Отчет 31.12.2024 г.	Изпълнение %
51-00	Основен ремонт на ДМА	10 158 302	9 510 265	93,62
52-00	Придобиване на ДМА	4 763 733	4 413 890	92,66
53-00	Придобиване на НМДА	36 510	36 510	100
	Всичко:	14 958 545	13 960 665	93,33

В отчетна група СЕС изпълнението е в размер на 325 456 лв. по следните проекти:

- проект: „Подобряване на енергийната ефективност на система за външно улично изкуствено осветление на гр. Сунгурларе, с. Лозарево и с. Подвис “- 220 073 лв.
- проекти за СТЕМ кабинети в училищата – Лозарево, Манолитч и Съединение – 105 383 лв.

IV. ОБЩНСКИ ДЪЛГ

Състоянието на общинския дълг в Община Сунгурларе за времето от 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. е както следва:

- Съгласно Решение № 200/18.11.2021 г. от заседание 26 на Общински съвет – Сунгурларе е сключен договор № 00006/703/25.11.2021 г. между Община Сунгурларе и „УниКредит Булбанк“ АД за дългосрочен кредит за рефинансиране на текущия дълг по договор за банков кредит –овърдрафт № 00009/703/18.12.2020 г. в размер на 1 000 000 лв., при лихвен процент 2,5 %. За обезпечението на кредита е учреден особен залог на настоящи и бъдещи вземания от собствени приходи по смисъла на чл.45 ал.1 т.1 от Закона за публичните финанси, покриващ 125 % от кредита. Краен срок за издължаване 25.11.2024 г. През отчетния период са платени месечни вноски без забава, съгласно погасителния план – 323 340 лв. и лихви в размер на 10 248 лв. Заемът е приключен;
- Съгласно Решение № 9/07.12.2023 г. от заседание на ОбС – Сунгурларе бе сключен договор № 0023/703/14.12.2023 г. между Общината и „УниКредит Булбанк“ АД за краткосрочен кредит в режим на овърдрафт за финансиране на предоставянето на публични услуги при временен недостиг на средства. Общият размер на кредита е 1 200 000 лв., при лихвен процент 6,3 % и срок на погасяване 25.06.2024 г. Платените лихви за периода са в размер на – 31 748 лв. и е издължена комисионната по кредита – 8500 лв. През м. юни 2024 г. заемът е закрит;
- В изпълнение на Решение №63/25.04.2024 г. от заседание 7-мо на Общински съвет – Сунгурларе е сключен договор № 00027/703/10.06.2024 г. между Община Сунгурларе и „УниКредит Булбанк“ АД за дългосрочен кредит за рефинансиране на съществуващ дълг по договор за банков кредит –овърдрафт № 00023/703/14.12.2023 г. в размер на 900 000 лв., при лихвен процент 5,28 %. За обезпечението на кредита е учреден особен залог на настоящи и бъдещи вземания от собствени приходи по смисъла на чл.45 ал.1 т.1 от Закона за публичните финанси, покриващ 125 % от кредита. Краен срок за издължаване 10.06.2029 г. През отчетния период са платени месечни погасителни вноски в размер на 62080 лв., комисионна - 4594 лв. и лихви – 17 666 лв.;
- Съгласно Решение № 124/28.11.2024 г. от заседание на ОбС – Сунгурларе бе сключен договор № 0023/703/10.12.2024 г. между Общината и „УниКредит Булбанк“ АД за краткосрочен кредит в режим на овърдрафт за финансиране на предоставянето на публични услуги при временен недостиг на средства. Общият размер на кредита е 1 000 000 лв., при лихвен процент 4,24 % и срок на погасяване 10.12.2025 г. Платените лихви за периода са в размер на – 503 лв. и е издължена комисионната по кредита – 5021 лв.

V. ОТЧЕТНА ГРУПА СЕС

Отчет за сметките за средствата от Европейския съюз на бенефициенти на Кохезионния и Структурните фондове към Националния фонд (СЕС-3-КСФ)

Към 31.12.2024 г. Общината има финансиране по ЕСФ от ОП „Развитие на човешки ресурси“, ОП“ФПНЛ“и ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ както следва:

- ✓ Проект: „Успех за теб“ по ОП „НОИР“ е получен трансфер в размер на 94 995 лв. Към отчетния период са извършени разходи – 95 126 лв. и е възстановен предоставен заем - 225 лв.;
- ✓ Проект: „Грижа в дома“ е получен временен безлихвен заем от бюджетната сметка на общината - 14 105 лв. и трансфер от УО в размер на 367 650 лв., а изразходените средства - 381 744 лв.;
- ✓ Проект: „Топъл обяд в Община Сунгурларе“ по Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027“ - през отчетния период е получен трансфер от УО – 545 175 лв. и е предоставен безлихвен заем от бюджета в размер на 61 775 лв. Изразходените средства съгласно бюджета на проекта са в размер на 483 129 лв.;
- ✓ Проект „Компетентна администрация – качествени социални услуги“ по ОП „Развитие на човешки ресурси 2021-2027“ – предоставен заем 27 430 лв. и към отчетния период извършените разходи са в размер на 27 447 лв. Проектът е приключил, като е подадено искане за окончателно плащане към Управляващия орган;
- ✓ Проект „Бъдеще за децата“ по ОП „Развитие на човешките ресурси 2021 г.-2027 г.“ – преходен остатък от 2023 г. - 69 087 лв. Получен е трансфер от УО – 10 623 лв. и е предоставен заем от бюджета – 5 550 лв. Към отчетния период, изразходените средства съгласно бюджета на проекта са в размер на 84 805 лв.;
- ✓ Проект „Нова възможност за младежка заетост“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ е получен трансфер от УО – 216 840 лв. и предоставен заем в размер на 122 149 лв., а изразходените средства са 338 921 лв.;
- ✓ Проект „Силен старт“ по програма „Образование 2021 г.- 2027 г.“ е получен трансфер в размер на 23 642 лв. и са извършени разходи по бюджета на проекта 18 533 лв.
- ✓ проект: „Подобряване на енергийната ефективност на система за външно улично изкуствено осветление на гр. Сунгурларе, с. Лозарево и с. Подвис “ изразходени средства - 221 073 лв. и е предоставен безлихвен заем от бюджета 221 074 лв.
- ✓ проекти за СТЕМ кабинети в училищата – Лозарево, Манолитч и Съединение по „Плана за възстановяване и устойчивост на РБ“ към отчетния период са получени трансфери в размер на 195 287 лв., като изразходените средства съгласно бюджетите са в размер на 193 674 лв.

Отчет за сметките за средствата от Европейския съюз на бенефициенти на Разплащателна агенция към ДФ „Земеделие“ (СЕС-З-РА) – към 31.12.2024 г. общината изпълнява следните проекти:

- ✓ Намаляване на опасността от горски пожари на територията на Община Сунгурларе“ по програмата за Развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. За отчетния период са няма извършени разходи;
- ✓ „Реконструкция на водопроводна мрежа на територията на общината“ по програмата за Развитие на селските района за периода 2014 -2020 г. и за отчетния период няма отчетени разходи;
- ✓ По проект: “Местно партньорство за създаване и разработване на СВОМР на МИГ Сунгурларе“ е получена верификация от УО в размер на 43 734 лв. Сумата е

възстановена по бюджета на общината, тъй като финансирането беше под формата на заем от собствени бюджетни средства.

Отчет за касовото изпълнение на други средства от Европейския съюз (СЕС-3-ДЕС)

- ✓ По Програма „Еразъм“ СУ „Христо Ботев“ Сунгурларе изпълнява три проекта, като към отчетния период извършените разходи са в размер на 30 735 лв. Получени са помощи и дарения от чужбина - 28 461 лв., реализирани са курсови разлики – 79 лв. и е осигурено съфинансиране по един от проектите – 2 907 лв. Към 31.12.2024 г. е получен трансфер от УО – 28 802 лв.

Отчет за касовото изпълнение на други международни програми (СЕС-3-ДМП)

- ✓ Общината изпълнява проект: „Равни възможности за по-добро бъдеще на ромите в Община Сунгурларе и Община Антоново“ по програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. Към 31.12.2024 г. е предоставен трансфер на партньор по проекта - Община Антоново в размер на 105 425 лв. и временен безлихвен заем от бюджета – 14 210 лв. Изразходените средства са в размер на 191 888 лв. Проектът е приключен и се очаква верификация от Управляващия орган.

Отчет по агрегирани показатели за СЕС е следния:

Показатели	КСФ	РА	ДЕС	ДМП
Приходи:				
Други приходи			-79	
Помощи и дарения от чужбина			28 461	
Разходи:	1 850 774		21 400	191 888
Персонал	951 745			79 646
Издръжка	573 573		30 735	89 765
Социални разходи				
Субсидии				22 477
Придобиване на нефинанс.активи	325 456			
Предоставени текущи трансфери				
Трансфери	1 782 521	-43754	31 709	-91 215
Други трансфери	1 005 827	-21	31 709	-91215
В т.ч.:Временни безлихвени заеми	328 308	-43775		14210
Дефицит/излишък	-68 253	-21	29 356	-283 103
Финансиране	68 253	21	-29 356	283103
Друго финансиране	-45		-29 356	283 103
Наличности в началото на периода	69 514	54 965		
Наличности в края на периода	-12 16	-54 944		

VI. ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“

В дейността на тази група са включени чуждите средства, които общината получава по депозити и гаранции за участие в обществени поръчки и средства за рентни плащания по Закона за собствеността и ползването на земеделски земи. Средствата по тези дейности се отчитат в сметката за чужди средства и тяхната наличност към 31.12.2024 г. е в размер на 424 384 лв.

VII. ПРОСРОЧИЯ

Към 31.12.2024 г. Общината има **просрочени вземания** в размер на 199 350 лв., които представляват:

- несъбрани наеми в договорения срок – 188 710 лв.
- несъбрани такси ДСП и ДГ – 10 640 лв.

Към 31.12.2024 г. Общината има **просрочени задължения** в Отчетна група „Бюджет“ в частта местна отговорност - задължения към доставчици –861 724 лв. и в отчетна група „СЕС“ по проект „Топъл обяд в Община Сунгурларе“ 81 302 лв. Прямо същия отчетен период на предходната година, се отчита намаление на просрочените задължения със 133 204 лв.

Началник Отдел „БФ“:

Е.Ралчева/

Кмет на Община
Сунгурларе:

инж. Димитър Гавазов/

ОБЩИНА СУНГУРЛАРЕ

гр.Сунгурларе, обл.Бургас, ул."Георги Димитров" № 2

тел: 05571/5269, 5063; факс:5585; e-mail:kmetsungurlare@abv.bg

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

КЪМ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ОБЩИНА СУНГУРЛАРЕ ЗА 2024 г.

1. Обща информация.

Счетоводната дейност в Община Сунгурларе през 2024 г. се осъществява от общината като първостепенен разпоредител и още 6 обособени самостоятелни второстепенни разпоредители с бюджет.

Към 31.12.2024 г. са включени следните второстепенни разпоредители на делегирани бюджети:

- СУ „Христо Ботев“ гр. Сунгурларе;
- ОУ „Васил Левски“ с. Прилеп;
- ОУ „Христо Ботев“ с. Лозарево;
- ОУ „Отец Паисий“ с. Съединение;
- ОУ „Св.Св. Кирил и Методий“ с. Манолич;
- ОУ „Св.Св. Кирил и Методий“ с. Грозден.

През 2024 г. не са извършвани структурни промени във второстепенните разпоредители с бюджет на общината, няма закривания, отделяне или създадени нови разпоредители с бюджет.

2. Приложимост на НСС 1- Представяне на финансови отчети

Годишния финансов отчет на Община Сунгурларе е изготвен в български лева към 31.12.2024 г. и е съобразен с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, Указание на Министерството на финансите ДДС № 20 от 2004 г. за прилагане на Националните счетоводни стандарти, Указание на МФ ДДС № 14/30.12.2013 г., относно въвеждането на Сметкоплана на бюджетните организации, указанията на Министерството на финансите издадени и действали през 2024 г., Счетоводна политика и други разписани и утвърдени вътрешни правила и процедури. Отчета е изготвен и представен в съответствие с изискванията на чл.166, ал.1 от Закона за публичните финанси. Формата, структурата и съдържанието на годишният отчет е определена от Министъра на финансите. Отчетните данни за активите, пасивите, приходите, разходите и операциите са консолидират от Министерството на финансите съгласно чл.167 от Закона за публичните финанси. Спазени са основните принципи определени в чл.26 от Закона за счетоводството: действащо предприятие, последователност на представянето и сравнителна информация; предпазливост; начисляване; независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс; същественост;

компенсиране; предимство на съдържанието пред формата; оценяване на позициите, които са признати във финансовия отчет.

Годишният финансов отчет отразява всички факти, явления и процеси, протекли в Община Сунгурларе през 2024 г. Счетоводните записвания са двустранни, по счетоводни сметки, дейности, параграфи и подпараграфи и са извършени, както в счетоводната програма, така и върху хартиен носител (счетоводна справка, фактура, платежен документ). Всяка счетоводна операция има номер, който се записва при спазване на хронологията. Счетоводните документи в Община Сунгурларе са хартиени и магнитни носители на счетоводна информация. Счетоводната информация се съхранява в общината и в нейните второстепенни разпоредите с бюджет по реда и сроковете, предвидени в Закона за Държавния архивен фонд и чл.12 от Закона за счетоводството.

Съгласно указанията на Министерство на финансите, отчетността за 2023 г. в общината е организирана в три самостоятелни отчетни групи (стопански области)- Бюджети, Сметки за средства от Европейски съюз и Други сметки и дейности. Консолидацията на отчетните данни на Община Сунгурларе е осъществена чрез използване на ръчен способ по същите отчетни групи. В консолидирания отчет е включена счетоводната информация на бюджетните предприятия и разпоредители от втора степен към общината. За всяка група е изготвен отделен отчет за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съюз и Други сметки и дейности на основание Единната бюджетна класификация, както и отделна оборотна ведомост.

Отчетността в общината е обособена в две насоки: изготвяне на отчети на касова основа и изготвяне на отчети на начислена основа. Записванията са двустранни и са извършвани едновременно по счетоводни сметки, дейности, параграфи и подпараграфи. Касовата отчетност обхваща единствено паричните потоци за текущата година. Първичната счетоводна информация е обработена автоматизирано с програмен продукт „Work Flow“ и „ФСД“. Тя се съхранява в общината и в нейните второстепенни разпоредители с бюджет, както в електронен вид, така и на хартиен носител. Счетоводните записвания са двустранни (по дебита и по кредита на сметките). Осъществява се равнение на приходите и разходите на касова основа. Търси се логическа връзка и равенство между параграфи и счетоводни сметки при отчитане на приходите и разходите и при представянето им в двете страни – на начислена и на касова основа. Изработени са месечни, тримесечни касови отчети, както и сборни оборотни ведомости и баланси за всяко тримесечие. Същите са представени в Министерство на финансите и пред Сметна палата в определените срокове.

Община Сунгурларе и нейните второстепенни разпоредители с бюджет имат бюджетни банкови сметки.

Банкови сметки за средства от Структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд и набирателна сметка за чужди средства има само Община Сунгурларе.

Във връзка с проекти по Трансгранично сътрудничество с други държави Общината има открита валутна сметка. През 2023 г. и СУ „Христо Ботев“ също откриха валутна сметка поради необходимостта от такава по проекти по програма „Еразъм“.

3. Инвентаризации.

Община Сунгурларе като самостоятелна структура извърши инвентаризация на своите активи и пасиви, съгласно Заповед на Кмета № 645/22.11.2024 г. Не са констатирани липси по вина на МОЛ. Извършения брак е утвърден от Кмета по предложение на инвентаризационните комисии.

4.Приложимост на ННС 2 - Отчитане на стоково-материалните запаси

Класифицирането на материалните запаси е извършено съобразно заложената в сметкоплана на бюджетните организации класификация на материални запаси. Същите са отчетени по сметка 3020 — „Материали” . Общината няма придобити по стопански начин активи и материални запаси.

Съгласно т.2.3 от указание ДДС №20/2004 г. през 2024 г. общината не е извършвала преоценка на материални запаси , тъй като по-голяма част от салдото е формирано от закупени материали през годината, които са на склад. Отписването на материалните запаси е извършвано през годината по балансова стойност и по метода първа входяща - първа изходяща.

Материалните запаси вложени в употреба не се водят по баланса на общината, за целите на контрола тези активи се завеждат задбалансово, чрез счетоводна сметка 9909 „Други активи в употреба, изписани като разход”.

5.Приложимост на НСС 4 —Отчитане на амортизации

Със Заповед на Кмета № 437-1/29.06.2018 г. е изменена и допълнена „Амортизационната политика” утвърдена със Заповед № 563-1/23.10.2017 г. във връзка с разпоредбите дадени в ДДС №05/30.09.2016 г. на МФ и с писмо Изх.№ 07-02-179/14.06.2018 г. и на основание чл.164 ал.1 и 3 от Закона за публичните финанси за начисляване на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи в публичния сектор. Утвърден е линейния метод за начисляване на амортизации.

Начисляването на амортизации се извърши през всяко тримесечие на 2024 г. Във връзка с формирани разлики от предходни години в отчетна група „Бюджет” се взеха коригиращи операции.

6.Приложимост на НСС 7 - Отчитане на парични потоци.

Отчитането на касовите потоци и наличността по сметки в общината е извършвано чрез прилагането на утвърдена от министъра на финансите „ЕБК” . Формата и съдържанието на месечните, тримесечните и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз са определени от Министерството на финансите

Наличностите в края на отчетния период парични средства са в размер на:

5013 код 7304 - 3 131 481 лв. за държавни и общински дейности;

5013 код 7443 - 56 160 лв. средства по оперативни програми;

5013 код 1724 – 424 384 лв. чужди средства;

5013 код 1816 – 48 351 лв. валутна сметка.

По сметка 1621 „Краткосрочни заеми от банки в страната” е отразено погасения от 2023 г. овърдрафт кредит – 1 200 000 лв. и усвоения нов овърдрафт кредит в размер на 1 000 000 лв.

През 2024 г. Общината е начислила дългосрочното си задължение с дължимия текущ дял за годината в размер на 186 240 лв. По сметка 1625 „Текущ дял по дългосрочни заеми от банки в страната“ в кореспонденция със сметка 1623 „Дългосрочни заеми от банки в страната“

Касовите плащания за придобиване на активи и външни услуги се класифицират по съответните параграфи от ЕБК, като ДДС и акцизи, начислени от съответните доставчици, също се отразяват по съответните параграфи. Постъпленията на суми от ДДС по извършени продажби на активи и услуги се отчита по съответния приходен параграф.

На основание т 7.13, 7.14 и 8.6 от ДДС 20/2004 год. възстановените касови приходи се отразяват в намаление на съответния приходен параграф от ЕБК, по който първоначално са били отчетени.

При възстановяване на касови разходи сумите се отразяват в намаление на съответния разходен параграф.

7. Отчитане на печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика. Приложимост на НСС 8

През 2024 г. е действала същата „Счетоводна политика“, като със Заповед на Кмета № 437-1/29.06.2018 г. е изменена и допълнена „Амортизационната политика“ утвърдена със Заповед № 563-1/23.10.2017 г. във връзка с разпоредбите дадени в ДДС №05/30.09.2016 г. на МФ и с писмо Изх.№ 07-02-179/14.06.2018 г. и на основание чл.164 ал.1 и 3 от Закона за публичните финанси за начисляване на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи в публичния сектор. Счетоводната политика на община Сунгурларе е актуализирана в частта на раздел II „Отчитане на дълготрайни материални и нематериални активи“ със Заповед № 646 от 22.11.2024 г.

Всички операции и събития, които имат ефект върху нетните активи, се отчитат чрез съответните сметки от раздел 6 и 7 на СБО. Общината няма директно отнесен приход или разход по сметките от групи 10- на СБО.

Прехвърлянето на активи и пасиви от една стопанска област в друга е извършено чрез използването на счетоводна сметка

7600 - Вътрешни некасови трансфери в отчетна група „Бюджет“ — тук са отчетени прехвърлените активи между Общинска администрация и второстепенните разпоредители.

7601 - Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „Бюджет“ и „Сметки за средства от Европейски съюз“ във връзка с приключил проект и завеждането на ДМА в отчетна група „Бюджет“.

7602 - Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности“ — на основание т.35 ДДС 03/2016 продадените активи отчитани в ДСД се прехвърлят в група „Бюджет“.

Съгласно указание № 91-00-106/22.02.2017 г. на Министерството на финансите Извършените инвестиции от ВИК оператора през 2024 г. бяха отразени като бартер в група Бюджет счетоводни сметки 6076,4511/4010; 4010/4110; 4110/7124,4511. Отразените инвестиции по сметка 6076 се заведоха в група ДСД по счетоводни сметки 2200/7609.

Отчитането на разходите е организирано по функции, групи и дейности и параграфи на ЕБК. Същевременно разходите се отразяват по сметки за отчитане на разходите по икономически елементи. Разходите се отчитат чрез метода на текущо начисляване — за периода, през който са възникнали, независимо дали е извършено плащане.

При възстановяване на касови разходи сумите се отразяват в намаление на съответния разходен параграф.

Поетите ангажименти в Община Сунгурларе и нейните поделения по договорни отношения се отразяват по сметка 9200.

Промяна на счетоводната политика не се прилага с обратна сила за минали години.

Грешки, произтичащи от неуточнени активи и пасиви или отчетени несъществуващи активи и пасиви, се отразяват чрез съответните сметки от групи 699 и 799 на СБО.

8. Приложимост на НСС 10 - Събития настъпили след датата на ГФО

Установяването и корекции на тези събития се извършва в рамките на съответните срокове за предоставяне на оборотните ведомости и годишните финансови отчети, заложиени в указанията за годишно счетоводно приключване на бюджетните организации за 2024 г.

9. Приложимост на НСС -12 - Отчитане на приходите и разходите от стопанската дейност.

Основание чл.249 от ЗКПО бюджетните организации се облагат с данък върху приходите от стопанска дейност. Отчетността е свързана с използването на счетоводни сметки 7190 и 4512 от СБО и като намаление на прихода по параграф 37-02 /-/ на касова основа.

Съгласно чл.253 от ЗКПО данъкът върху приходите за текущата година се внася до 30 юни на следващата година.

10. Приложимост на НСС 14- отчитане по сектори

Счетоводната отчетност на общината се организира в три обособени отчетни групи:

- Бюджети - отчитат се активите, пасивите, приходите и разходи произтичащи, свързани или обслужващи бюджетната дейност на общината;
- Средства от Европейския съюз - отчитат се движението на СЕС, функциониращи в общината;
- Други сметки и дейности отчитат се операциите и наличностите за чужди средства, капитализацията на ДМА, изписани на разход в група „Бюджет“ и „СЕС“ при придобиването им.

За отчитане на касовите потоци в група „Бюджет“ в общината и ВБР са разкрити бюджетни сметки с код 7304.

Само към общината има разкрити Набирателна сметка с код 1724, по която постъпват:

- за чужди средства за депозити и гаранции от местни лица
- за бели петна
- §4 от ЗПЗЗ

Общината, съгласно ДДС 7/2008 г. има открити сметки за средства от Европейския съюз и за средствата от РА.

11. Приложимост на НСС 16- Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи се класифицират и признават като

такива, когато отговарят на СС 16 и СС 38. Те са представени в баланса по балансова стойност, съгласно изискванията на националното счетоводно законодателство.

Дълготрайните активи при тяхното придобиване се оценяват по:

-историческа цена, която включва: покупната цена на актива и всички преки разходи за

Привеждането му в състояние, съответстващо на неговото предназначение;

-справедлива стойност при безвъзмездно получаване.

Стойностният праг на същественост за признаване на ДА и НДА с изключение на програмни продукти през 2024 г. е 1000 лв. /без вкл.ДДС/. Компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи се завеждат като ДМА, когато съставните им части надвишават стойностния праг на същественост – 500 лв.

Стойността на ДМА се увеличава с последващите извършени разходи, като се коригира балансовата им стойност, когато разходите за основен ремонт водят до подобряване на бъдещите икономически изгоди на активите. Всички други последващи разходи се признават за текущи разходи. Осчетоводени са извършени капиталови разходи по съответните счетоводни сметки и придобити материални активи на стойност 7 321 309 лв. В следствие на извършени капиталови разходи за основен ремонт на сгради по приключени ремонти през 2023 г. са завишени стойностите на обектите.

Съгласно т.12 от СС 16 оповестяваме, че през отчетния период имаме изведени дълготрайни активи от употреба поради негодност за по нататъшна употреба на обща стойност – 23099,64 лв. и са обслужвали дейността на общината.

Придобитите ДМА в отчетна група „Бюджет“ през 2024 г. по сметка 2031 „Административни сгради“ и 2039 „Други сгради“ са заведени приключени ремонти; по сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ са отчетени в размер на 133 192 лв. новозакупени, безвъзмездно предоставени и прехвърлени от отчетна група „СЕС“ компютърни конфигурации; по сметка 2049 „Машини, съоръжения и оборудване“ – 58 390 лв. придобити климатици, тоалетни-контейнер, автобусна спирка; 2051 „Леки автомобили“ 43 170 лв. закупен автомобил за нуждите на Дом за стари хора; см/ка 2059 „Други транспортни средства“ закупено триосно ремарке– 39 200 лв. и вътрешно прехвърлен автобус между СУ „Хр.Ботев“ Сунгурларе и Общината – 360 769 лв. По сметка 2060 „Придобиване на стопански инвентар“ 11 219,28 лв. отчетени в ДГ „Славейче“ с. Чубра и ОДЗ „Слънце“ Сунгурларе. По сметка 2060 „Стопански инвентар“ новозакупени храсторези – 15 000 лв., пералня за Дом за хора с увреждания – 25000 лв. и прехвърлени от отчетна група „СЕС“ придобити активи във връзка с обзавеждането на „Стем кабинети“ на училищата – 20 344 лв. По сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ -36 510 лв. за софтуерен продукт за автоматична идентификация и контрол на достъпа и допълващ модул към ПП „Акстър“. Дебитния оборот по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ са отчетени разходи за основен ремонт в размер на 4 590 997 лв., като имаме приключен обект „Изграждане на нова сграда за

целодневна детска градина и детска ясла „Зорница“ с. Грозден за 2 637 720 лв., но няма издадено разрешително за ползване.

В отчетна група „ДСД“, съгласно дадените указания в ДДС 13/20.12.2013 г. са капитализирани /балансово признати/ дълготрайни материални активи, които при придобиването им са отчетени на разход съответно в отчетна група „Бюджет“ по сметки 607 на обща стойност – 8 469 991 лв., в отчетна група „СЕС“ – 4 460 882 лв. Използвани са сметки за отчитане в отчетна група „ДСД“ с/ка 2202 „Инфраструктурни обекти“ и 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“.

12. Приходи НСС 18

По сметките от **група 7** са осчетоводени всички приходи постъпили в общината.

13. Приложимост на НСС 19 - Доходи на персонала

Разходите за провизии на персонал, социални и здравни осигуровки са начислени в края на годината по реда на т. 19.7 от ДДС № 208/2004 г.

Използвани са счетоводни сметки 6047 и 4230 със сумата за начислените средства за отпуски на персонала. При оценката е взето за база равнището на месец декември 2024 г. структурата на длъжностите в общината и планираното увеличение от 10 и 15% на РЗ, очакван брой дни и персонал, както и брой лица, които ще ползват отпуски през следващата година.

В началото на следващият отчетен период те се сторнират по реда на т. 19.7.1 от ДДС №20/2004 г. Доходите на персонала по трудови и служебни правоотношения са начислени по съответните счетоводни сметки гр.604. За отчетния период няма неразплатени заплати и осигурителни вноски на персонала с изключение на възнагражденията за м. декември по европейски програми, програми за временна заетост и заети по извънтрудови правоотношения за извършени услуги, тъй като средствата се осигуряват през м. 01.2025 г.

14. Приложимост на НСС 20- Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствени помощи

Приходите от помощи и дарения се отчетат като приход в момента на получаването им. През 2024 г. община Сунгурларе е получила помощи, отразени по К-т сметка 7413 „Текущи трансфери и дарения в натура“ – 61 648 лв. , сметка 7412 „Получени капиталови помощи и дарения от страната“ за СУ „Христо Ботев“ Сунгурларе – 20 000лв., сметка 7411 „Текущи помощи и дарения от страната“ –5 950 лв. и с метка 7414 „Капиталови дарения в натура от страната“ 6 085 лв. Даренията са използвани съгласно волята на дарителя.

15. Приложимост на НСС 24 — Оповестяване на свързани лица

Салдата по сметки от **група 511** – „Дялове и акции в предприятия в страната“ - отразяват притежаваните от общината дялове и акции. Общината притежава мажоритарен дял в „Общинско столово хранене-Сунгурларе“ и дялово участие под 20% в следните предприятия:

- Пазар за плодове, зеленчуци и цветя АД Сливен – 0,23%;
- УМБАЛ Бургас АД– 0,35%;
- Мел Фураж – Сунгурларе ООД гр. Сунгурларе – 0,03%.

Инвентаризация на разчетните взаимоотношения

Инвентаризацията на разчетните сметки се осъществи чрез проверка на съответните регистри и писменна кореспонденция с контрагентите, с които има неуредени разчети. Спазвайки принципа на предимство на съдържанието пред формата и текущо начисляване на възникналите вземания и задължения от сделки и събития, всички известни разчети са осчетоводени по съответните сметки.

В изпълнение на изискванията на раздел 3 от ДДС 20, в края на отчетния период са осчетоводени всички разходи и приходи на начислена основа по с/ка 4971 лв. Коректив на задължения към местни лица. Салдото от м.г. се отписа с кореспонденция по с-ка 4010.

След преглед на разчетните вземания и задължения и съгласуване с юристите на общината се отписаха с преминал давностен срок на плащане в размер на -581 лв. в кореспонденция с 7915 „Отписани задължения към други лица“, а за вземанията – сметка 6915 „Отписани други вземания от местни лица“ – 15 480 лв.

Остатъкът по сметка 4020 „Доставчици по аванси“ – 1 878 857 лв. е по предоставени аванси по действащи, на неприключили договори основно за СМР. Като авансово платени суми са осчетоводени и абонаментите, застраховките за следващата година.

ЗАДБАЛАНСОВИ СМЕТКИ

Съгласно прилаганата счетоводна политика по **сметка 9909 „Други активи в употреба, изписани като разход“** са отразени активи попадащи под възприетия стойностен праг от 1000 лв., без ДДС и др.данъци.

По **сметка 9110 „Чужди дълготрайни активи“** са отразени получените движими вещи за безвъзмездно ползване от общината.

По **сметка 9200 – „Поети ангажименти за разходи – наличности“** са отразени поетите ангажименти по сключени договори.

По **сметка 9214 – „Получени гаранции и поръчителства“** е отразено осчетоводяването на банкови гаранции във връзка с провеждане на процедури по ЗОП – приемане и освобождаване съгласно условията в тях.

По **сметка 9233 - „Обезпечени задължения по реда на особените залози“** са отразен е нов договор за особен залог върху вземане.

По сметките от **група 98 – „Бюджетни показатели“**, **подгрупи 980 – „Поети ангажименти за разходи – потоци“** и **986 – „Нови задължения за разходи – потоци“** е отразено поемането, плащането, корекциите и анулирането на ангажименти за разходи съгласно ДДС № 4/01.04.2010 г. и ДДС №14/30.12.2013 г.

Просрочените вземания и задължения са отчетени по съответствие в гр. 991 „Статистика за просрочени вземания“ и по гр. 992 „Статистика за просрочени задължения“.

Отчетна група „Други сметки и дейности“

По набирателната сметка на Община Сунгурларе се отчитат депозити за участие в търгове и процедури по ЗОП, парични гаранции по изпълнение на договорите,

преведените средства от земеделски производители по чл.37 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи за т.нар."Бели петна".

Съгласно указание на МФ ДДС № 14/30.12.2013 г. с преминаването към СБО в тази отчетна група отчитаме някои видове ДМА, които преди се отчитаха задбалансово – инфраструктурни обекти (завършени и незавършени), земи, гори и трайни насаждения, активи с историческа и художествена стойност, както и книгите в библиотеките. Тук са капитализирани и разходите за изграждане на инфраструктурни обекти съгласно указанията дадени от МФ в т.16.3 от ДДС № 20 и т.18 и т.19 от ДДС № 14/2013 г.

През 2023 г. се начисли амортизация на инфраструктурните обекти съгласно утвърдена „Амортизационна политика“ на Общината.

Салдото по **сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“** отразява внесените по банковата сметка за чужди средства депозитите за търгове и гаранциите за изпълнение по сключени договори по ЗОП.

Салдото по сметка **7602 – „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „Бюджет“ и ДСД“** – представлява продадени земеделски земи и прехвърлени от отчетна група „ДСД“ в отчетна група „Бюджет“.

Салдото по сметка **7609 – „Коректив на капитализирани активи в отчетна група ДСД“** – представлява капитализирани активи от осчетоводените през 2022 г. разходи за придобиване на ДМА от отчетна група „Бюджет“.

Отчетна група „Сметки за средствата от Европейския съюз“

През 2023 г. Общината работи по оперативни програми „Човешки ресурси“, „Наука и образование за интелигентен растеж“, ОП „ФПНЛ“, изпълнението на проекти по програма „Еразъм“, проект по Норвежкия механизъм.

Счетоводната отчетност в тази група е организирана по модули, така че оборотни ведомости могат да се изготвят за всеки проект.

Средства от „НФ – Кохезионен и структурни фондове“

- Проект „Грижа в дома“
- Проект „Топъл обяд-2“
- Проект „Патронажна грижа“
- Проект „Подкрепа за успех“
- Проект „Младежка заетост“
- „Компетентна администрация – качествени социални услуги“
- „Бъдеще за децата“
- „Силен старт“
- проекти на училищата „Развитие способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетенции“.

Съгласно ДДС № 07/04.04.2008 г., ДДС №14/30.12.2013 г. и СБО получените трансфери са осчетоводени по с/ка **7532 „Касови трансфери от/за сметки за средствата от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор Централно управление“**.

Салдото по **сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“** отразява предоставения заем от общината по горе цитираните проекти - при недостиг на средства от авансови и междинни плащания по проектите се е налагало ползването на заемни средства от общината.

Салдото по **сметка 7524 „Касови трансфери от/за бюджети на общини“** представлява авансовото съфинансиране.

Салдото по **сметка 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал – местни лица“** – начислени но неизплатени заплати.

Салдата по **сметки 4555 „Разчети за вноски за ДОО“ 4557 „Разчети за допълнително задължително пенсионно осигуряване“ 4556 „Разчети за здравни вноски за НЗОК“ 4510 „Разчети за данък върху доходите на физически лица“** представляват начислените осигуровки и данък върху заплатите за м. декември 2019 г. Салдото по **сметка 4897 „Задължения към други кредитори – местни лица“** начислени удържки по заплати.

По **сметка 9200 – „Поети ангажименти за разходи – наличности“** са отразени поетите ангажименти по сключени договори.

Изискванията за отчитане съгласно раздел XI от ДДС № 14/2013 г. за задбалансова отчетност и отразяване на националното и друго финансиране (сметки 994) е приложено.

По **сметките от група 98 – „Бюджетни показатели“ , подгрупи 980 – „Поети ангажименти за разходи – потоци“ и 986 – „Нови задължения за разходи – потоци“** е отразено поемането, плащането, корекциите и анулирането на ангажименти за разходи съгласно ДДС №4/01.04.2010 г. и ДДС №14/30.12.2013 г.

Средства от Други европейски средства

В тази отчетна група са отчетени предоставените средства по проект по:

- Програма „Еразъм“ и са както следва:

Получените трансфери са осчетоводени по **с/ка 7532 „Касови трансфери от/за сметки за средствата от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор Централно управление“**

Оборотите по **сметка 4684 „Разчети със сметките за средствата от Европейския съюз на общините за постъпили и разходвани средства“** представлява получените и усвоени средства от авансови и окончателни плащания от УО.

Средства от Разплащателна Агенция

През 2023 г. Общината има следните два одобрени проекти:

- Договор № 02/07/2/0/00603 сключен на с ДФ „Земеделие“ За Реконструкция на водопроводната мрежа на територията на община Сунгурларе“ по мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР за периода 2014-2020 г;
- Договор № BG06RDNP001-19.610-0096 „Местно партньорство за създаване и разработване на СВОРП на МИГ Сунгурларе“
- Договор № BG06RDNP001-8.004-0015 „Прилагане на мерки за превенция от пожари в общинските гори“

По **сметка 9200 – „Поети ангажименти за разходи – наличности“** са отразени поетите ангажименти по сключени договори и по четирите проекта.

Средства от Други международни програми

Общината изпълнява проект: „Равни възможности за по-добро бъдеще на ромите в Община Сунгурларе и Община Антоново“ по програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.

Към 31.12.2024 г. проекта е приключен, очаква се окончателно плащане от Министерство на образованието и науката.

Настоящата Обяснителна записка представлява неразделна част и приложение към ГФО за 2024 г. на Община Сунгурларе, изготвена съгласно т. 1.4 от Заповед № ЗМФ 1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите и е предназначена да дава подробна информация за фактите и събитията намерили отражение в отчета на Община Сунгурларе.

Изготвил:
Елена Ралчева
Началник Отдел „БФ“

КМЕТ НА ОБЩИНА
СУНГУРЛАРЕ:
/инж. Димитър Гавазов/

